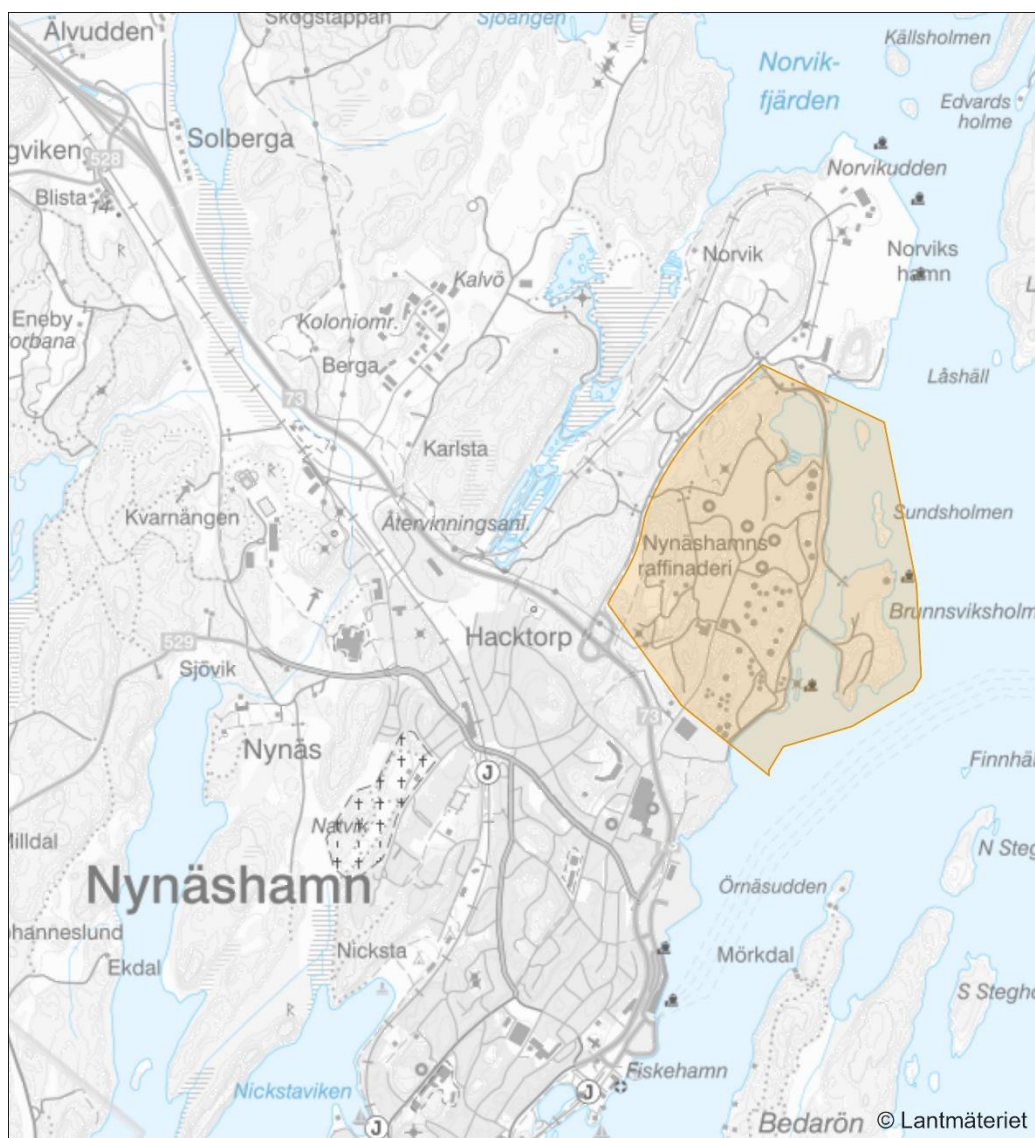

Värdebeskrivning för Riksintresse industriell produktion – Område för anläggningar för raffinaderi i Nynäshamn, Nynäshamns kommun, Stockholms län

Figur 1 Karta över område som utgör riksintresseanspråkets omfattning

Kriterier för utpekande

Boverkets generella kriterier för riksintressen

Enligt Boverkets vägledning¹ för riksintressemyndigheter ska beslut om att ett område ska vara av riksintresse grundas på en nationell bedömning och det ska vara väl dokumenterat att området uppfyller något av följande kriterium:

1. området hyser värden av stor nationell vikt
2. området behövs för att uppfylla Sveriges internationella åtaganden eller
3. området behövs för att genomföra eller upprätthålla nationellt viktiga strukturer

Tillväxtverkets kriterier för riksintresse industriell produktion²

- Något av Boverkets generella kriterier för riksintressen ska vara uppfyllt
- Att det finns konkurrerande anspråk, försvårande skydd eller risk för förändrad mark- eller vattenanvändning i den fysiska miljön i övrigt, som påtagligt kan försvåra tillkomsten, nyttjandet eller utveckling av anläggningar i området.

Områden med möjligt anspråk för riksintresse industriell produktion omfattar;

- Områden för anläggningar för industriell produktion inom basindustrin som kräver tillstånd av mark- och miljödomstolen eller regeringen³ eller som tillåtlighetsprovats och där platsen är särskilt lämplig utifrån sin beskaffenhet och läge.
- Områden för anläggningar för industriell produktion som behöver komma till stånd och/eller användas på ett för hela landet lämpligt sätt utifrån särskild lag eller nationella politiska beslut och där platsen har betydelse utifrån sin beskaffenhet och läge.

Motiv för utpekande och bedömning

- Området innehåller anläggningar för industriell produktion, raffinaderianläggning. Anläggningen är en A-anläggning som kräver tillstånd av mark- och miljödomstolen eller regeringen i enlighet med

¹ Vägledning för nationella myndigheters underlag, beslut och redovisning rörande anspråk på riksintressen i 3 kap. miljöbalken. Boverket 2017 ([länk](#))

² För förtydliganden hänvisas till [Sektorsbeskrivning riksintresse industriell produktion Å 2020-89:06](#)

³ Vissa A-anläggningar enligt miljöprövningsförordningen (2013:251) med utgångspunkt från Prop. 1985/86:3

miljöprövningsförordningen (2013:251) med utgångspunkt från Prop. 1985/65:3.

- Området har betydelse för samhällsbyggandet och hyser värden av stor nationell vikt som behövs för att upprätthålla viktiga strukturer. Platsen är särskilt lämplig utifrån sin beskaffenhet och geografiska läge genom tillgång till hamn och kommunikationer.
- Konkurrerande anspråk finns där möjlighet till avvägning mellan olika intressen bedöms behövas.

Därmed uppfyller området kriterierna för att pekas ut som riksintresse industriell produktion.

Områdets verksamhet, anspråk och avgränsning

Området är ca 200 hektar stort och beläget direkt norr om Nynäshamns tätort och söder om Norviks hamn, öster om Norviksvägen mot Mysingen.

Raffinaderiet startades 1928. I slutet av 1980-talet och början av 1990-talet gjordes betydande investeringar för att öka såväl bitumenkapaciteten som produktionen av nafteniska specialoljor. Investeringarna har sedan dess fortsatt med fokus på kvalitet, tillförlitlighet och hållbarhet.

Raffinaderiet i Nynäshamn drivs huvudsakligen med biobränsle. Förutom anläggningar för kylvattenförsörjning, ångproduktion, svavelrening och väteproduktion har raffinaderiet en egen hamnterminal. Området omfattas av detaljplan.

- Området innefattar samtliga befintliga anläggningar för produktion, lagring, distribuering, omlastning samt Oljehamnen och Brunnsviksholmen.
- Området innefattar även utvecklingsområden för möjliggörande av förändrad produktionsprocess för raffinering av produkter.

Riksintresseanspråk

Riksintresseanspråket inom utpekat område avser befintliga och planerade anläggningar för produktion och framställande av raffinerade produkter. Anspråket omfattar även tillgången till kaj, hamn och farled inom området samt funktionerna avseende transporter till och från det statliga vägnätet.

Påverkansområde

Runt områden för riksintresse industriell produktion finns ett så kallat påverkansområde. Ett påverkansområde är ett område inom vilket åtgärder som exempelvis ny bebyggelse kan påverka eller påverkas av anläggningens nyttjande och utveckling. Påverkansfaktorer kopplat till industriell produktion kan exempelvis vara buller, vibrationer, lukt, säkerhet eller transporter av farligt gods. Faktorerna ska särskilt beaktas vid ändring av markanvändning intill områden av riksintresse industriell produktion. Riksintressets påverkansfaktorer bedöms i detta fall inte

överstiga omfattningen av gällande miljötillstånd eller annan lagstiftning avseende hälsa och säkerhet.

Påverkan från omgivande mark- och vattenanvändning

Utpekandet av riksintresse industriell produktion syftar främst till att skydda nyttjandet av anläggningarna och dess möjligheter till utveckling. Anläggningarna är kopplat till åtgärder, andra anläggningar och naturgivna förutsättningar som säkerställer nyttjandet av anläggningarna som kan finnas både inom utpekat område och inom påverkansområdet utanför. Dessa viktiga förutsättningar benämns nedan som synergier i omgivande mark- och vattenanvändning. Anläggningarna har även i sin närhet vissa potentiella konflikter med annan mark- och vattenanvändning och där det finns risk för åtgärder som kan påtagligt försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna. Denna potentiellt försvårande av nyttjande och tillkomst av anläggningar benämns nedan som potentiellt försvårande åtgärder i omgivande mark- och vattenanvändning. Listat nedan är identifierat vid beslutet för värdebeskrivningen och ska tolkas som ett stöd vid handläggning.

Synergier i omgivande mark- och vattenanvändning

Anläggningarna är för sitt nyttjande beroende av transportvägar för råvaror, material, insatsvaror, samt för distribuering av produkter som anläggningarna producerar. Detta tillgodoses genom tillgång till Nynäshamns Oljehamn och Brunnsbolmen. Utöver tillgång till Nynäshamns Oljehamn och Brunnsbolmen är anläggningens nyttjande beroende av följande intressen:

- Anslutande vägar, framför allt väg 73.
- Sjöfarts farleder nr 521.
- Järnväg och bangård
- Järnväg och farleder som är utpekade som leder för farligt gods.

Förändring av de ovan listade behoven kan potentiellt försvåra eller förhindra nyttjande eller utveckling av anläggningarna i området.

Potentiellt försvårande åtgärder i omgivande mark- och vattenanvändning

Anläggningarna ligger i ett område med flera andra riksintressen och andra allmänna intressen i dess närhet. Det finns potentiella konflikter med eventuella konkurrerande anspråk, försvårande skydd eller risk för förändrad mark- och vattenanvändning i den fysiska miljön, som kan försvåra nyttjandet eller utveckling av anläggningarna i området.

Potentiellt försvårande åtgärder gällande andra riksintressen:

- Vid expansion eller utveckling av Norviks hamn.

- Vid utveckling av Nynäshamns Oljehamn för annat ändamål.

Potentiellt försvårande åtgärder gällande allmänna intressen

- Vid stadsutveckling genom expansion av Nynäshamns tätort norrut kan förändring eller nya åtgärder uppstå avseende t.ex. störningskänslig bebyggelse som kan medföra restriktioner för anläggningarna i området.

Övriga riksintressen som överlappar eller angränsar till anläggningen:

- Kommunikation, sjöfart, järnväg, MSA- områden (Skavsta och Bromma).
- Yrkesfiske hav.
- 4 kap MB, Högexploaterad kust och Rörligt friluftsliv.

Utänför anläggningens område finns flera intressen kopplat till Försvarmakten.